

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒

Roles of the Basic School Commissions in Supporting Learning Resources of Schools Under
Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2

ลดาวรรณ นิมทับทิม Ladawan Nimtubtim^๑
ธีระวัฒน์ มอนไธสง Therawat Monthaisong^๒
นริศนันท์ เดชสุระ Narisanan Dechsura^๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒ และ ๒) เปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๑๑๘ คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .๙๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

๑. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน จัดหา จัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

๒. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

คำสำคัญ : บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

Abstract

^๑สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

^๒คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

^๓คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

The purposes of this research were: 1) to study roles of the basic school commissions in supporting learning resources of schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2; and 2) compare roles of the basic school commissions in supporting learning resources of schools classified by the sizes of schools. The sample is selected from 118 school administrators by simple random sampling by lottery method. The research instrument used was a five-rating scale questionnaire with the reliability at .98. The statistical tools used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The results indicates that:

1. as a whole, roles of the basic school commissions in supporting learning resources of schools was implemented at a high level. The highest implementation was the promote personnel development provide knowledge and experience to use learning resources, followed by promote, support, procure, create or develop learning resources. The lowest implementation was the support for presentations or innovations resulting from the use of learning resources

2. roles of the basic school commissions in supporting learning resources of schools in different sizes of schools is different at the significant level of .05.

Keywords: roles of the basic school commissions, learning resources of schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้ อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓, หน้า ๘) ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาระดับดังกล่าวได้เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือที่เรียกว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learner center) ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตามธรรมชาติ อย่างเต็มศักยภาพ มีความรู้ สามารถ โดยนำเอาประสบการณ์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าว นอกจากกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้แล้ว จำเป็นต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวด้วย (สุรศักดิ์ ปาเฮ, ๒๕๕๘ : ออนไลน์)

แหล่งเรียนรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาต้องดำเนินการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทุกวิถีทางโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการที่

หลากหลายให้มีประสิทธิภาพ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (ประภาพร ยอดย้อย, ๒๕๕๙ : ๑) ทั้งนี้ความร่วมมือดังกล่าวรวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีทุกโรงเรียนโดยให้มีจำนวนแตกต่างกันไปตามขนาดที่นับจากจำนวนนักเรียนในโรงเรียนนั้น และกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง เพื่อกำกับและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนี้ ๑) กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ๒) ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจการด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ๓) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด และ ๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กฎหมายกำหนดข้างต้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเปรียบเสมือนผู้แทนของท้องถิ่นที่เข้ามามี

บทบาทสำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจะเป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบายของรัฐให้เข้ากับชุมชนที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่ดี เป็นพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิต เป็นพื้นฐานอาชีวศึกษาและเป็นพื้นฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป (ธีระรุญเจริญ, ๒๕๕๐ : ๗)

ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ๑) กำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ จัดสร้าง หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ๒) ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการจัด การใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ๓) สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก และ ๔) นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล ประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก แต่อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และลักษณะงานเฉพาะด้านน้อย มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย สถานศึกษากำหนดเนื้อหาสาระการประชุมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบมากกว่าให้ร่วมพิจารณาเสนอแนะ และมีข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มากเท่าที่ควร (วรวิมลิตะคำวรรณ, ๒๕๕๘ : ๑๒๒๐)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ

สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ซึ่งจะได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดแนวนโยบายที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๒. เปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๑๖๔ คน

๒) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๑๑๘ คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) (อ้างถึง

ใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ๒๕๕๕: ๔๙) และสุ่ม ประชากรตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นทำ ตัวอย่างโดยแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวน การสุ่มแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลาก

ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถานศึกษาขนาดเล็ก	๑๔๔	๑๐๔
สถานศึกษาขนาดใหญ่	๒๐	๑๔
รวม	๑๖๔	๑๑๘

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำแนกเป็น ด้านกำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดหา จัดสร้าง หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำนวน ๑๒ ข้อ ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้ จำนวน ๑๔ ข้อ ด้านสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ จำนวน ๑๑ ข้อ และด้านกำกับ ติดตาม ดูแลและ

ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ จำนวน ๗ ข้อ ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .๙๘

๓. วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต ๒

ตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุน แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต ๒ โดยรวม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
๑. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน จัดหา จัดสร้าง หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้	๔.๐๐	๐.๕๖	มาก	๒
๒. ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และ ประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้	๔.๑๐	๐.๖๒	มาก	๑
๓. ด้านสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้	๓.๗๗	๐.๖๔	มาก	๔
๔. กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้	๓.๙๗	๐.๖๙	มาก	๓
รวม	๓.๙๖	๐.๖๒	มาก	-

จากตาราง พบว่า บทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๖$, $S.D. = ๐.๖๒$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้าน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และ ประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๑๐$, $S.D. = ๐.๖๒$) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริม สนับสนุน จัดหา จัดสร้างหรือพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๐๐$, $S.D. = ๐.๕๖$) และด้านที่มี

การปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านสนับสนุนการนำเสนอ ผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่ง เรียนรู้ ($\bar{X} = ๓.๗๗$, $S.D. = ๐.๖๔$)

๒. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา

ตารางผลการเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ	สถานศึกษา ขนาดเล็ก (n=๑๐๔)		สถานศึกษา ขนาดใหญ่ (n=๑๔)		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	๑. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน จัดหา จัดสร้างหรือพัฒนา แหล่งเรียนรู้	๔.๐๑	๐.๕๖	๓.๙๓		
๒. ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้และประสบการณ์การ ใช้แหล่งเรียนรู้	๔.๐๖	๐.๖๒	๔.๑๘	๐.๖๑	-๐.๗๓	๐.๓๒
๓. ด้านสนับสนุนการนำเสนอ ผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจาก การใช้แหล่งเรียนรู้	๓.๗๘	๐.๖๔	๓.๗๖	๐.๖๕	๐.๐๕	๐.๕๐
๔. กำกับ ติดตาม ดูแลและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดย ใช้แหล่งเรียนรู้	๓.๙๖	๐.๗๐	๓.๙๙	๐.๖๐	-๐.๒๙	๐.๓๓
รวม	๓.๙๕	๐.๖๓	๓.๙๖	๐.๕๘	-๐.๑๑	๐.๙๑

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

๑. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน จัดหา จัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประกอบกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาด้วย ซึ่งแหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งที่รวมขององค์ความรู้อันหลากหลายพร้อมที่จะให้นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้า ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียน เป็นแหล่งเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน ทำให้

ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังให้รู้และรักท้องถิ่นของตน มองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตน พร้อมทั้งจะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิมนัส ยอดบุญมา (๒๕๕๑) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ตอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี แยมกมล (๒๕๕๒ : ๑๓๕) วิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทย์ ต๊ะคำวรรณ (๒๕๕๘:๑๒๑๙) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

๒. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่มีขนาด

ต่างกัน มีบทบาทในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีแนวทางในการส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง เพื่อกำกับและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานศึกษาทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้นโยบายการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ก็มีการดำเนินงานที่มีความคล้ายคลึงกันเนื่องจากรับนโยบายมาจากต้นสังกัดเดียวกัน จึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวีรศักดิ์ มลิजार (๒๕๕๐:๑๔๔) วิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคชัย หริกประโคน (๒๕๕๘ : ๖๘) วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑) จากการวิเคราะห์บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ

สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ บริจาคทรัพย์เพื่อสนับสนุนการจัดหาจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ ทั้งนี้อาจเป็นการระดมทุนจากชุมชน หรือภาคเอกชนต่างๆ เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

๒) จากการวิเคราะห์บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์การใช้แหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ เป็นคณะกรรมการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ด้านแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ด้านแหล่งเรียนรู้ โดยสรรหาจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๓) จากการวิเคราะห์บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่การนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรขอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในเรื่องการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้

๔) จากการวิเคราะห์บทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านกำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับการ ปฏิบัติต่ำสุด คือ ตัดสินผลการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ เพื่อนำผลไปพัฒนาระบบการ จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สถานศึกษาร่วมตัดสินผลการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ เพื่อนำผลไปพัฒนาระบบการ จัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ใน บทบาทด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการบริหารงาน วิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการ บริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงาน ทั่วไป เป็นต้น

๒) ควรมีการศึกษาบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ที่ เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะกรรมการสถานศึกษาด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). **การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓.** กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- โชคชัย หริกประโคน. (๒๕๕๘). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ถิรมนัส ยอดบุญมา. (๒๕๕๑). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธีระ รุญเจริญ. (๒๕๕๐). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ประภาพร ยอดย่อย. (๒๕๕๙). **การศึกษาการบริหารเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรวิมล ต๊ะคารวรรณ. (๒๕๕๘). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วีรศักดิ์ มลิजार. (๒๕๕๐). **บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (๒๕๕๘). **การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐาน.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.addkute3.com/wp-content/uploads/2011/11/place_base.pdf.
- อัญชลี แยมกมล. (๒๕๕๒). **บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.